



Cesta k obehovému hospodárstvu v stavebnom sektore

Projekt: Technical support for the preparation of
circular economy roadmap for the Slovak Republic

Online webinár, 5 máj 2022

Katarína Svatíková
Environment Directorate, OECD



This project is funded by
the European Union



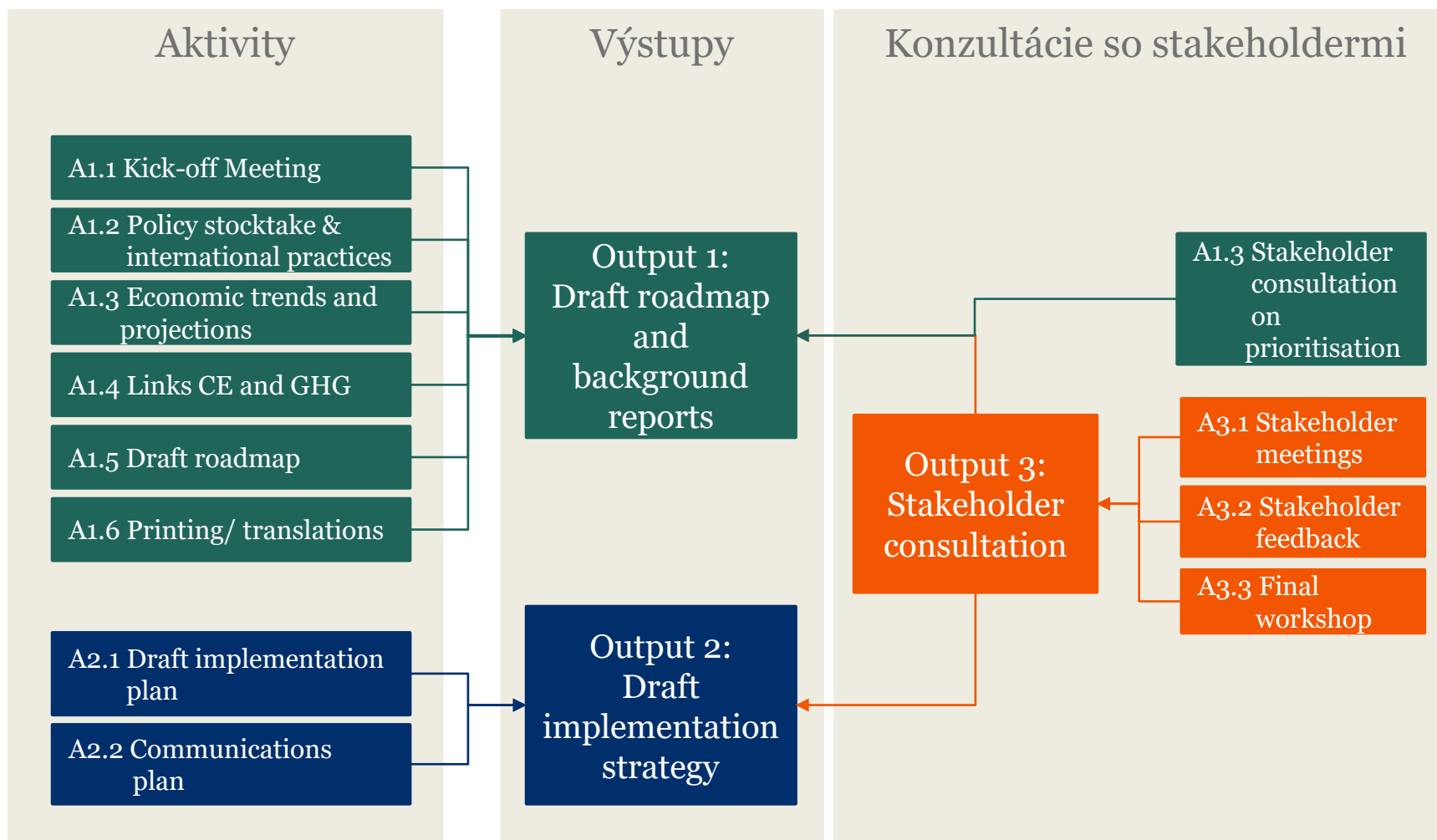


PREHL'AD PROJEKTU



Príprava cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo v SR

– Prehľad aktivít a výstupov





Príprava cestovnej mapy pre obehové hospodárstvo v SR

- Vybrané prioritné oblasti

Ekonomické nástroje pre udržateľnú spotrebu a výrobu

- Horizontálna priorita
- Umožňuje dosiahnutie environmentálnych výsledkov pri nižších ekonomických nákladoch a zároveň podporuje inovácie

Stavebný sektor

- Zameranie sa na budovy počas ich celého životného cyklu, od ťažby stavebných materiálov až po ich recykláciu alebo zneškodňovanie
- Dôležitosť opatrení v rámci Plánu obnovy a odolnosti SR

Potraviny a bioodpad

- Zameranie sa na prevenciu, darovanie potravín, zhodnocovanie vedľajších produktov na výrobu krmiva pre zvieratá a kompostovanie

PREČO STAVEBNÝ SEKTOR?





Stavebný sektor je (a bude) dôležitým hospodárskym odvetvím

7 % HDP

6,5 %
pracovných
miest

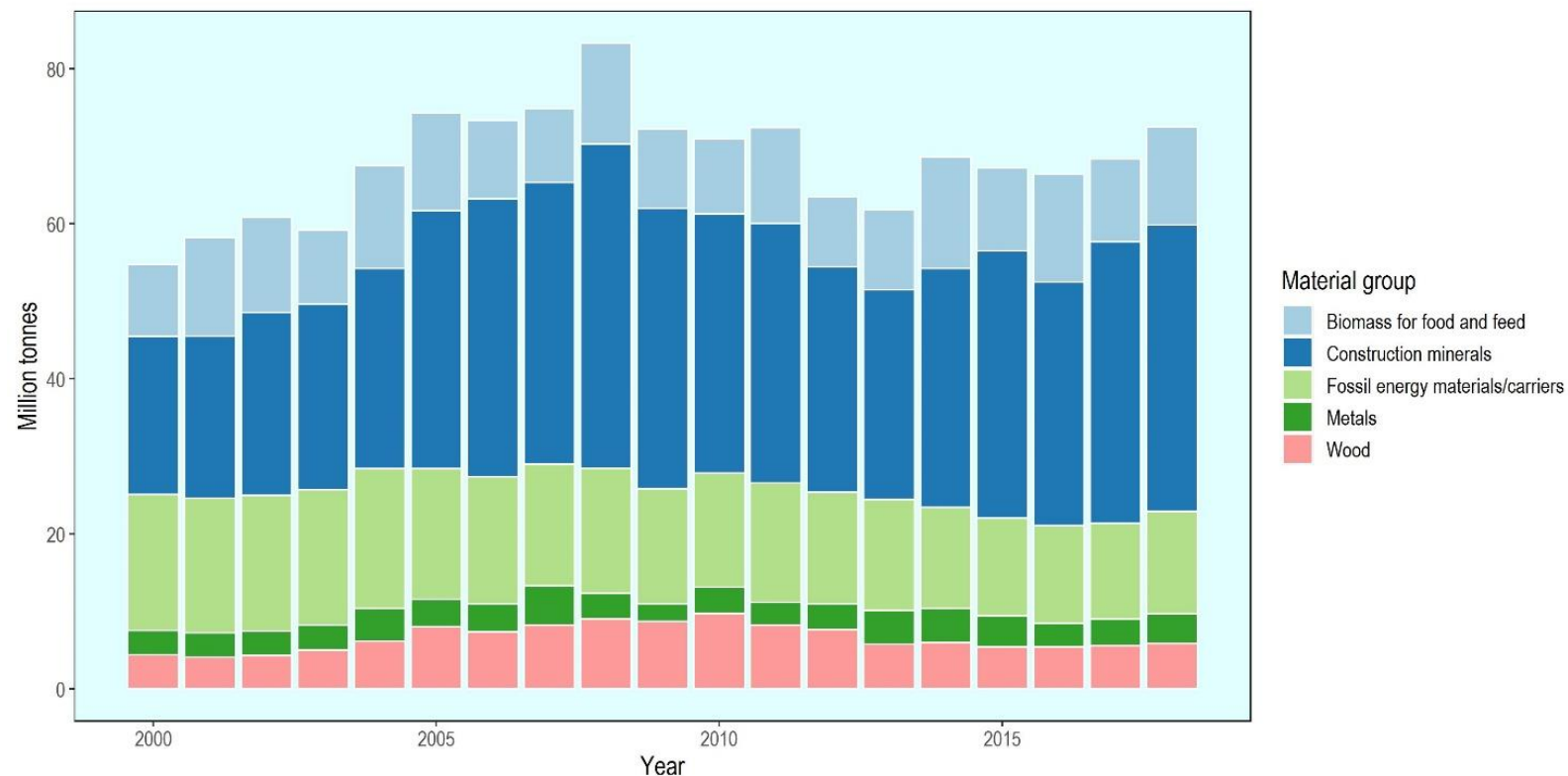
Predpokladaný
nárast 90 %
pridanej hodnoty
(value added) v
2050



Stavebný sektor má na Slovensku vysoký obehový potenciál

Stavebné materiály predstavujú viac ako polovicu domácej spotreby surovín

Predpokladá sa 1,7-násobný nárast dopytu po stavebných materiáloch v roku 2050 (bez implementácie ďalších opatrení)



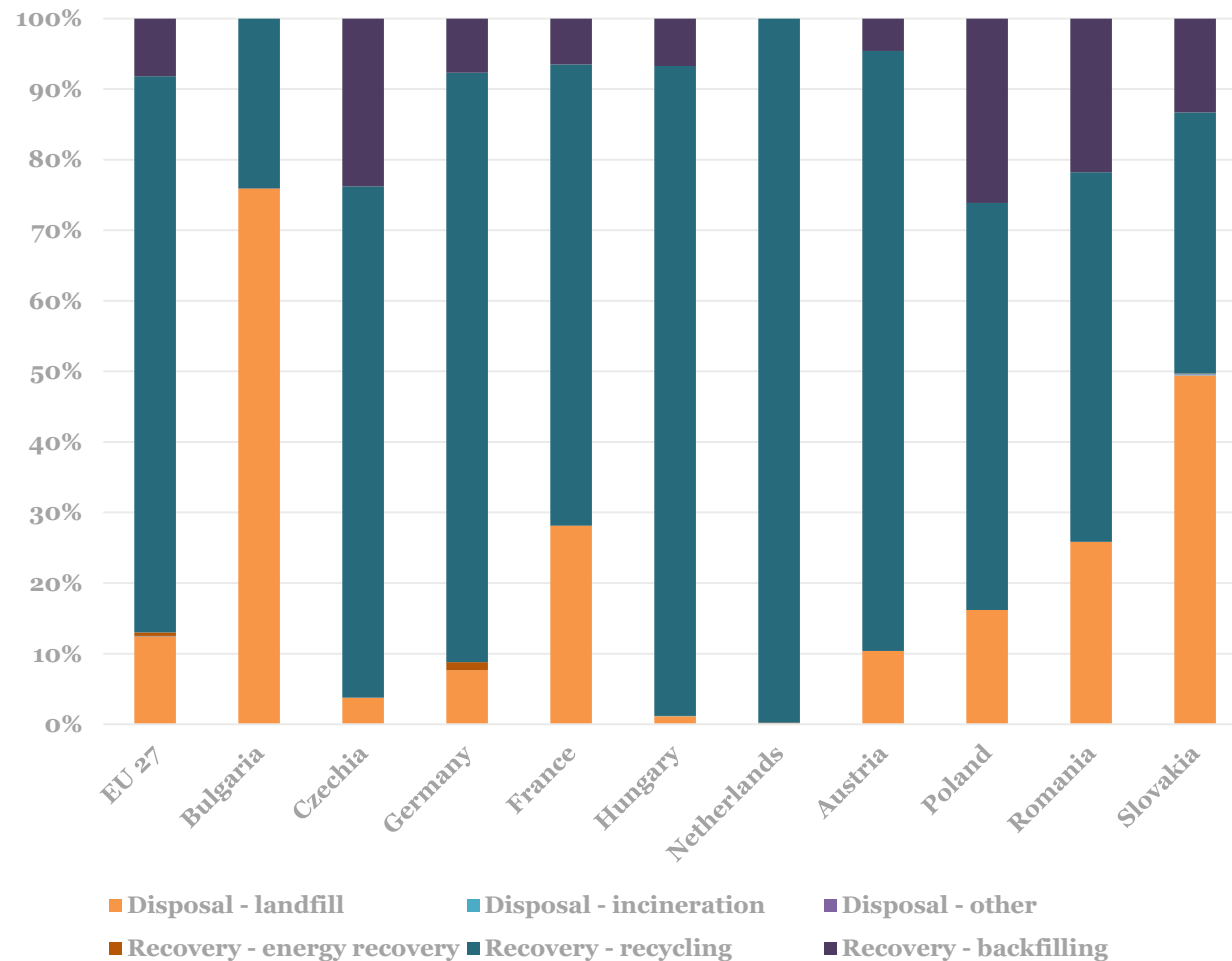
OECD, 2020



Stavebný sektor má na Slovensku vysoký obehový potenciál

Približne 50 %
stavebných odpadov
a odpadov z
demolácií končí na
skládkach

Len 37 % sa recykluje,
13 % sa používa na
spätné zasypávanie



Eurostat, 2018



Stavebný sektor má dôležitý dekarbonizačný potenciál

Oceľ, cement a betón, používané v stavebníctve, patria medzi materiály s najväčšou emisnou náročnosťou

Produkcia
nekovových
nerastov
predstavovala 3,8 Mt
CO₂e
Výroba kovov 6,5 Mt
CO₂e v 2019

Spotreba energie v
budovách bola 8,5 Mt
CO₂e v 2016 (~20 %
celkových emisií bez
LULUCF)
Cieľ 2030 = 5,5 Mt CO₂e
Cieľ 2050 = 1,7 Mt CO₂e

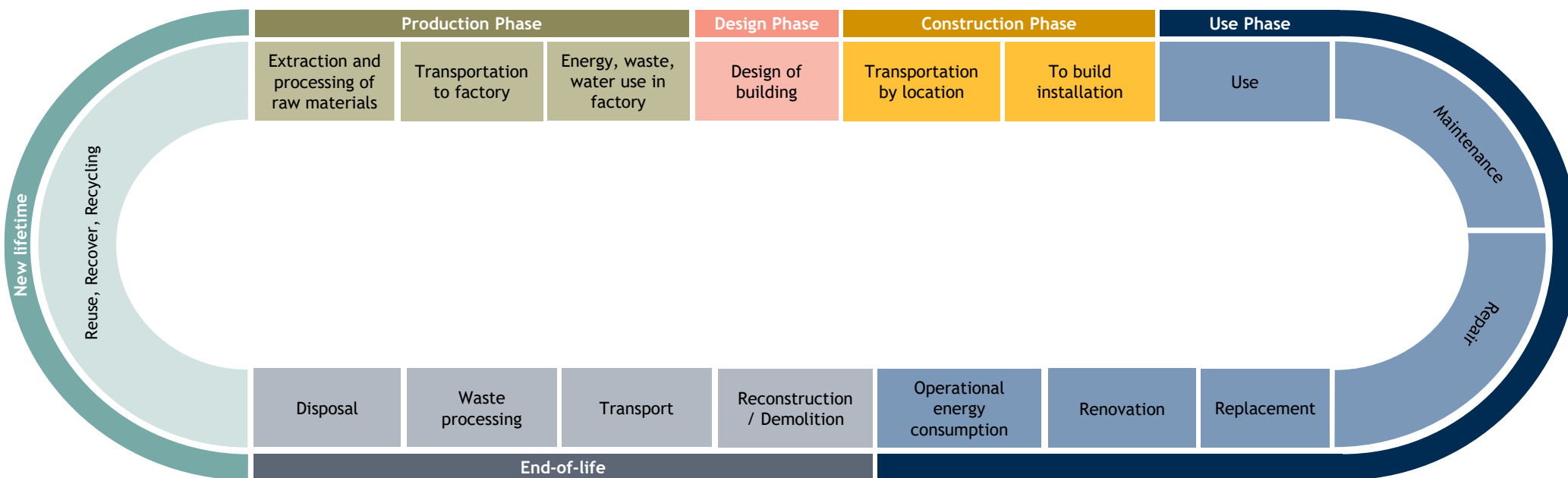
AKO MÔŽE OBEHOVÉ
HOSPODÁRSTVO
PRISPIEŤ K VYUŽITIU
TOHTO POTENCIÁLU V
BUDOVÁCH?





Čo znamená obehové hospodárstvo v budovách?

- Zníženie množstva použitých zdrojov a množstva vzniknutého odpadu počas celého životného cyklu budov



Source: Trinomics



Cirkulárna budova je...

- “Cirkulárna budova sa **používa, udržiava a opätovne používa bez zbytočného vyčerpávania zdrojov**, znečisťovania životného prostredia a degradácie ekosystémov. **Technické prvky možno rozobrať a opätovne použiť**, aby sa **predĺžila životnosť budovy a jej komponentov**, a **biologické prvky možno vrátiť do ich biologického cyklu**” (Circle Economy, DGBC, Metabolic, 2021).

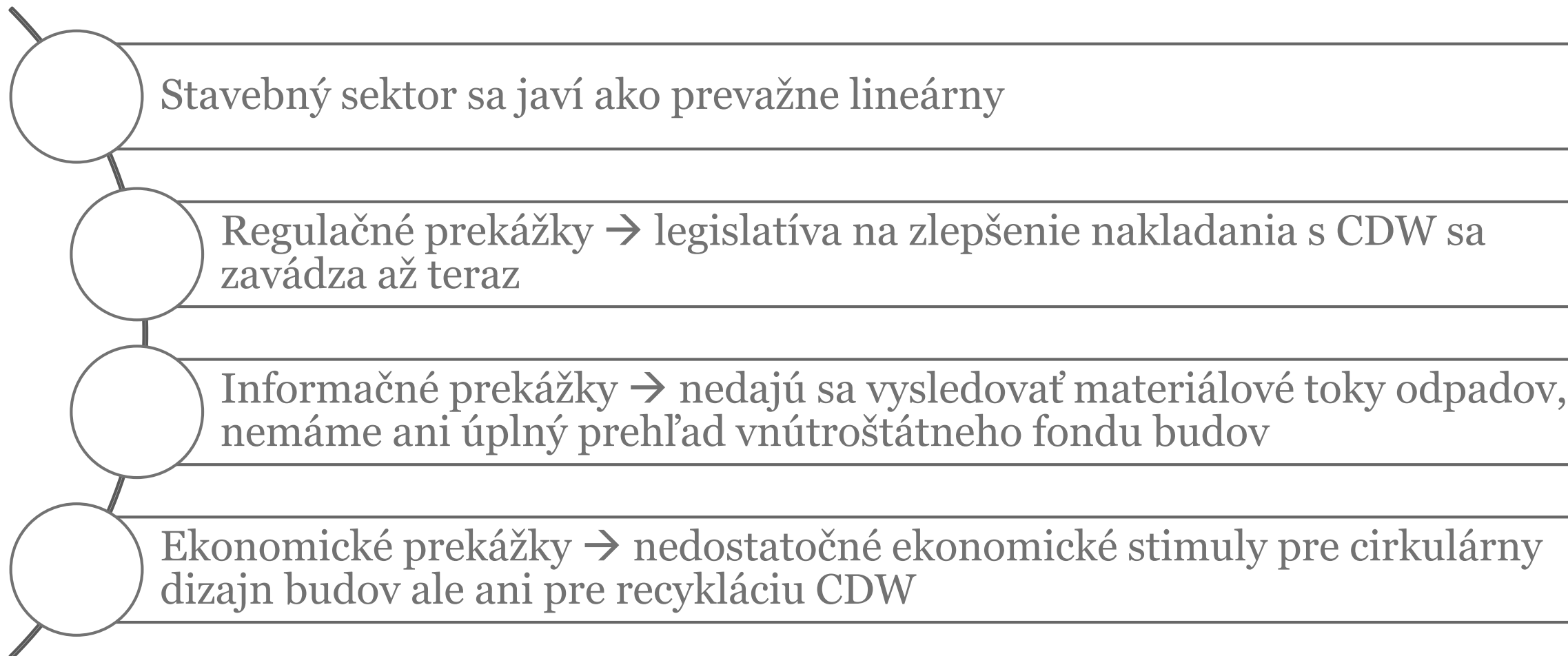




KLÚČOVÉ ZISTENIA



Hlavné výzvy na Slovensku





Hlavné príležitosti na Slovensku

Existuje veľký nevyužitý potenciál na zníženie využívania primárnych surovín a stimuláciu používania druhotných stavebných materiálov

Doteraz sa pozornosť sústreďovala na zvyšovanie energetickej účinnosti budov, ale nová výstavba a renovácie tiež ponúkajú príležitosti na aplikáciu princípov obehového hospodárstva

Posilnenie spolupráce a partnerstiev medzi zainteresovanými stranami z príslušných inštitúcií ale aj medzi kompetentnými rezortami

CE stratégie môžu tiež pomôcť dekarbonizovať stavebný sektor



KTORÉ BY MALI BYŤ HLAVNÉ
ODPORÚČANIA?



4 kategórie hlavných odporúčaní na podporu prechodu Slovenska na obehový stavebný sektor

Prierezové opatrenia na zlepšenie zberu a dostupnosti dát a spolupráce

Od ťažby po dizajn a výstavbu, podpora trhu pre druhotné suroviny a alternatívne materiály

Používanie a renovácia budov, cirkulárna renovácia a územné plánovanie

Nakladanie so stavebnými odpadmi, recyklácia a opätovné použitie



Od ťažby po dizajn a výstavbu

Norma pre
kvalitu
recyklátu zo
CDW

- Odstráni prekážky uvádzania recyklovaných materiálov a stavebných výrobkov na trh a ich používania prostredníctvom správne nastavenej legislatívy

Zelené verejné
obstarávanie

- Stimuluje trh pre výstavbu a renováciu udržateľných budov prostredníctvom ekonomického stimulu
- Podporí povinné využitie recyklátu v rámci správne nastavených kritérií verejného obstarávania



Nakladanie so stavebnými odpadmi, recyklácia a opätovné použitie

Cirkulárna renovácia

- Podporí zvýšené používanie druhotných a obnoviteľných stavebných materiálov a produktov prostredníctvom fiškálnych opatrení

Povinná selektívna demolácia

- Môže zvýšiť zhodnocovanie vysokokvalitných druhov CDW a ich recykláciu



Príklady opatrení pre dlhodobý časový horizont

Daňové nástroje

- Zvážiť dane z kameniva
- Podporiť trh pre druhotné suroviny prostredníctvom daňových kreditov alebo úľav

Zelené verejné obstarávanie

- Aplikovať komplexnejšie metódy alebo nástroje na hodnotenie ponúk

EPR

- Zvážiť EPR rozšírenú zodpovednosť výrobcov pre stavebné výrobky



Ďakujem za pozornosť!



This project is funded by
the European Union

